

ŞÖLEN

1959
Temmuz

SAYI:

7

1 Lira

AYLIK SANAT - FİKİR - KÜLTÜR DERGİSİ

Desen

Muhterem Manifatura Tüccarının Nazarı Dikkatine

BOSSA T. A. ŞİRKETİ
BASMA FABRİKASI

Bol çeşitlerinin satışına devam etmektedir

Siparişler derhal teslim edilir.

Telefonlar : 1810 - 1813 - 2136

ADANA

İLERLEYİŞİN ZİRVESİNDE

AIR FRANCE

Dünyanın En Büyük Hava Şebekesi Güney—Doğu Umum Mümessili

C. K. ESATOĞLU

ŞARKIŞ Sanat Galerisi Abidinpaşa Caddesi No. 43 - Tel. 1005 - ADANA

BİLETLER DERRDAL VERİLİR

MİLLİ MENSUCAT

Sanayi İşletmeleri T. A. Şirketi

Mamulleri : Renkli Bez - Ham Bez - Grizet
ve muhtelif numaralarda iplikler

Telefonlar : Umum Müdür : 2869
Santral : 2209

Telgraf : MENSUCAT
ADANA

ŞÖLEN

AYLIK

SANAT — FİKİR
Kültür Dergisi

Sayı : 7

TEMMUZ — 1959

Sahibi ve Yazı İşlerini
fiilen idare eden
Mes'ul Müdür

MEHMET OLGUNBAŞ

İDARE YERİ

Abidinpaşa Cad. 10 Sokak
No. 4 ikinci kat
(Emlâk Bankası bitişiği)
(P. K. 134 Telefon 3910)
A D A N A

A B O N E

Yıllık 12 Liradır

Dergiye gönderilen yazılar
basılsın basılmasın geri verilmez.
Dergideki yazılar ŞÖLEN ismi
yazılmak suretile İktibas edilebilir.

Dizgi ve Baskı

Zemin Matbaası Kom. Şti.
A D A N A

ATATÜRK YOLU

«Atatürk'ü sevmek her Türk
Vatanperveri için milli bir
ibadettir.»

CELÂL BAYAR

Yazan : **İbrahim KUYUMCU**

Yüzyıllardan beri çeşitli etkiler altında gerçek yolunu bulamıyan ulusumuz düşmanlarımızı yurdumuzdan kovduktan sonra devrimlerimizle gerçek yolunu bulmuştur. Bu yol Atatürk yoludur. Türk ulusunun gün ışığına çıkışı yoludur.

Birkaç gerici yazarm, ulusumuzun ilerleyişine engel olmak isteyen birkaç midesine bağlı çatlak sesin geldiği bataklığa kulak veripte üzülen aydınlara sesleniyoruz. Üzülmesinler, bu ülkede büyüklü küçüklü yeteri kadar.. Atatürkçü aydın vardır.

Bu ülkede Atatürk'ün izinde yürüyen aydın bir gençlik vardır. Atatürk yolu ilerilik yolu, birlik yolu, dirlik yolu, düzenlik yolu, çağdaş uygarlık yoludur. İyi düşünüş, iyi görüş, iyi yaşayış yoludur. Bu yola bir defa girmişiz, çare yok, bu yolda yürüyeceğiz. Atatürk'e, Atatürkçü büyüklere, bu ulusa hizmet edenlere kararlar sürmeye çalışan üç beş gericiyi, bir kaç yobazı görüpte, bir iki satılmışı bakıpta dövünmiyelim. Dövünen kişi, korkak, davasını savunamayacak kadar bilgisiz kişi demektir. Bilgisiz kişi bilgisini gerçeklere yöneltmeyen kişi demektir. Şunu iyi bilmek gerektirki yarım bilgilerle Atatürk devrimleri savunulamaz. Onun için Atatürk'ü en az kendimiz kadar bilmeliyiz. Onun için Atatürk'ün yaptıklarını, yapmak istediklerini, söylediklerini, her sözünün anlamlarını iyice bilmeliyiz. Onun için, Atatürk'ü çok okumalıyız, düşünmeliyiz.

Elimizden geldiğince, gücümüzün yittiğince Atatürk ilkelerini hayata uygulamalıyız. Türk ulusu Atatürkçü bir yolla gerçek yolunu bulmuş, bu yolda yılmadan yürüyecektir; buna inanıyoruz.

Anma Törenleri

Yazan : Hocaoğlu Halil Keskin

Hemen her cemiyette iyi bir gelenek, adet vardır. Şu veya bu sahada milletine hizmet etmiş, yararlı olmuş büyüğünü anmak, hatırlamak, bu vesile ile merasim tertiplemek. Evet ölünün diriler tarafından hatırlanması güzel, çok güzel bir ahlak kaidesidir. İşte böyle bir mazhariyete ermiş, böyle bir mertebeye ulaşmış o insan da ölmezliğe kavuşmuş, ebedi hayat iksirini içmiş bahtiyar kişidir. Öyleya bazan ölmeden evvel ölür kişi. Birde nisyana, birde unutulmaların arasına karışan birkaç defa fani olmuş, birdaha yokluğuna hüçliğin ızdırabını tatmış demektir. Anma, hatırlama yukarıda da arzettiğimiz üzere anılandan çok ananlar için gerektir, faydalıdır. Çünkü madde olarak aramızda olmıyan ölü, manen aramızda kalmakta, aramıza, hayatımıza katılıp karışmakta, bizi irşat ve tenvir etmektedir. Şairse mısralarıyla, Edipse yazıları ile, vatan kahramanı, kumandan, nefer, ise şecaat destanı ile bize gıda vermekte, bizi coşturup taşımakta, bize kuvvet, zindelik vermekte, küllenen duygularımızın külünü kaldırıp ateşini korlamakta, unutulmakta olan kinlerimizi uyartmaktadır. Evet her şeyi bizim için bizden olmaktadır. Nitekim İstanbulun 506 tıncı Fatih yıldönümü münasebetile yapılan anma törenine ait konuşmaları radyodan dinliyen her Türk şüphesiz ki her an bir Ulubalı Hasan olmayı, bir Hasan onbaşı olmayı, okçu olarak, baltaçı olarak o gazada bulunmayı istemiştir. Bunu istemek demek yarın ica-

bederse bunu yapmayı göze almak demektir.

Hepimiz Gaziantepi Şahinbey olmak yani onun gibi şehit olmak isteriz. Zira Şahinbeyi bize öyle tanıttılar, öyle andık, öyle anladık. Evet keramet ölmede değil ölmenin şeklidir. Ulubalı Hasan ok yağmuru altında milletinin sancağını Bizansın surları üzerine dikerken vuruldu, öldü, rahat döşeginde ölmedi. Şahin beyde Fransızları köprüde durdurdu. Ben ölmeden buradan geçemezler dedi. Öyle öldü ve düşman geçebildi. Oda rahat döşeginde ölmedi. Eğer bu iki kahraman köylerinde sağ ve solu ile helallaşarak ölseydi anılmazlardı, ortada ölü olurdu ama Ulubalı Hasan ile Antepi Şahinbey olmazdı.

İstiklâl marşı şairini, «Ben bir Türküm» şairini, Beyaz lüle yazarını, Kim'in şairini, Kırklar başı Kürşadı, Malazgirt, Çaldıran, Niğbolu, Sakarya, Dumlupınar, İnönü, Kocatepe, Çanakkale, Galiç kahramanlarını ANMALIYIZ, zira anmaya muhtacı. Ama onlar anılmaya muhtaç değildir. Yaptıkları birer abide olan o fanilerin elbette abideye ihtiyaçları olamaz. Cemiyetimiz, milletimiz tarihin her safhasında geçmişlerine, hamiyetli kandaşlarına gösterdiği ilgi ve anma meziyeti ile asaleti ile tanınmıştır. Bizler de aynı suretle buna önem vermeyi milli bir vazife saymalıyız.

«Bekâyı hak tanıyan sâyi bir vazife bilir,

Çalış çalış ki beka sây olursa hak kedilir.»

O — Bir — Kızdı

Hemde Yeşil Elbiseli

Düşüncelerimden hiç hoşlanmam. Oysa işin garibide buya
Dünyayı sevenlere bırakıyorum. Ben sevmiyenlerin yanına
gidiyorum. — Yeşil elbiseli kız —

I

Parmakları vardı — ince uzun parmakları
Taramak içindi onlar saçlarımı
Avuçları vardı — öpmek için yaratmıştı Tanrı onları.

II

Gözleri masmaviydi — Oysa bir yaz sonrasıydı.
Üç gün evveli düşünürdü gözleri
Gözlerinden korkardı gelip geçenler
Buz beyaz kolları — Ateş gibi dudakları vardı.

III

Evimizin perdeleri beyaz nakışlı olsun derdi
En küçüğünden — En büyüğüne kadar güçlü çocukları
olsun isterdi
Onları severdi — Onları sevmek beni sevmek demekti.

IV

Yağmurdan kalma bir sabah geldi ardından
Ellerinde deste deste mektuplar vardı ondan
Ilıman iklimlerin şarkısıyla gelececekti diyordu.
Bekle — Gelececekti — En güzel elbisemle gelececekti diyordu.

V

O gidiş bir — gelişin gidişiydi
Tüm yıldızlar yağsa gökten
Elli beşbin şahit gelse Iraktan
Ben ölsem — O — Ölse — Bu ölse
O — Bir — Kızdı. Yemezdi sözünü.

Aylar kurudu — Aylar yeşerdi
Bir paket geldi Iraktan
Kan kokusu geldi — Aşk kokusu geldi
Üç atımlık iplik — BİR YEŞİL ELBİSE GELDİ.

Demir Kanat MUTLU

Hayâl Ülkesindeki aşk

Talihan Taşkiran

En mesut insanların yaşadığı çok uzaklarda bir ülke vardı. Bu ülkede herkes mesuttu, herkes güler eğlenir, keder ızdırıp nedir bilmezlerdi.

Her gün tertemiz sokaklarda elleri akerdeonlu gençler, uzun etekli siyah saçlı kızlara yüzlerce halkın iştirakiyle çengi havası çalarlar, saatlerce dans ederlerdi. Pencerelelerden dans edenlerin başlarına atılan çiçeklerle dolu caddeler adeta dans pistine dönerdi. Kızlar uzun siyah saçlarını savurarak bir elleri kıvrak bellerinde diğer elleri frapan renkte daracak işlemeli pantolonları bulunan delikanlıların ellerinde olurdu. Onlar için fenalık veya iyilik diye bir şey yoktu, onu yapan düşüncelerdi. Kalpleri daima saf ve temiz hislerle doluydu. Onlar için hayat ve vatanları yeni açılmış bir güldeki rehavet kadar tatlı, yaşamıya değerdi.

Bu mesut ülkenin bir de çeşitli yaratıkları ve bulutlara değen ağaçlarıyla tanınmış ormanı vardı. Bu hayvanlarda tıpkı hayal ülkesinin insanları gibi tasa nedir bilmezlerdi. Bütün gün ağır bir org gibi duyulan sesleri göklere yükselir, ta hayal ülkesinden işitilirdi çoğu zaman.

Bir gün, gene rüzgârlar çam ağaçlarına şiir okuyor, çağlayan çimenlerin anlattığı fıkraları kahkahayla dinliyor, bülbül üstünde çiğ damlaları titreşen güle baygın ve aşık gözlerle bakarak en tatlı sesiyle şarkı söylerken kendinden geçiyordu...

Ormanın dağ yolundan uzun lapiska saçlı, iri mavi gözlü, incecik bir kız çıktı. Yüzü zambak kadar zarif, su kadar berraktı kızın uzun etekliğinin uçlarından tutmuştu. İri mavi gözleri ürkek ve endişeliydi. Beyaz, açık renkli buluzunun altında göğüsleri, çıplak ve minicik ayaklarının her hareketinde dalgalanıyordu. Ağır ağır ormana girdi. Üstüne bastığı çimenler onun güzelliği karşısında tepelenmekten zevk alıyorlardı sanki, bu güzel kızın ayağına batmasın diye dikenlerin üzerine yeşilden bir örtü çekiyorlardı. O geçtikten sonra da hayran hayran arkasından bakıyorlardı. Onun yüzündeki pembeliği gören güller «Beni niye böyle doğurdun» diyen ve annesine çıkışan çirkin kızlar gibi rüzgârla birlik olup köküyle kavga etmiye başladı. İhtiyar baba leylek yoldaşına:

— Ah.. dedi, seni sevmeseydim şu kıza abayı yakardım.

Dişi leylek gagasını bir sırtında, bir karnında gezdirerek takırdayıp gülerken birden sustu. Kız o tarafa geliyordu.

Çağlayanın heyecandan yüzü köpürmüştü.

Kız yaklaştı orta yere, durdu, uzun kirpikli açık mavi gözleriyle etrafı şöyle bir süzdü. Herkesin gözü ondaydı, ormanda çıt yok. Tavus kuşu parlak tüylerinin verdiği gururu bir an için unutmuş, merakla bakıyordu. Kız yavaş, ince ve yumuşak bir sesle:

(Devamı Sa: 7 de)

— Ah dedi, tam aradığım yer.

Bülbül bu güzel sesi duyunca canı sıkıldı, kanadını çırparak bir çığlık attı. Önce kız korktuysa da sonra ıslak çimenlerin üstüne, çağlayanın kenarına oturuverdi. Ayaklarında suyun soğukluğundan ziyade akıntıya kapılan kum tanelerinin gıdıklamalarını duyuyordu. İçini derin bir haz kapladı, başını ihtiyar bir çınar ağacına dayadı ve gözlerini yumdu. Ne kadar güzel kızdı... Rüzgâr en tatlı meltemiyle suya düşmeye hazır eteklerinin uçlarını kaldırdı, alnına düşen kâkülü düzeltti, yüzünü okşadı.

Biraz sonra doğrulan kız şikâyet dolu titrek nazlı sesiyle çağlayana eğilerek:

— Çağlayan, küçük çağlayan, derdim o kadar büyük ki büyük dağlar kadar yüksek, denizler kadar engindir, çağlayan. Bana bu dağları aşmak, bu enginleri geçmek için yardım et. Benim de mor ceketli, sarı kâküllü yarım olsun.

Kız hazin hazin ağlamaya başladı. Bu hüznün dolu ince ses bütün orman halkını yürekten vurdu. Şu insanlar ne tuhaftır dedi çağlayan. Çünkü bergün oraya güzel bir delikanlı gelir saatlerce derdini dökerdi. Rüzgâr uzun bir ısılığı andıran sesiyle:

Susun... dedi, bir fikrim var.

Sonra aralarında fısıldaştılar. Beğenmiş olacaklarki hep bir ağızdan koskoca bir «Yaşaa» çektiler. Kız başını gene ağaca dayamış, gene uzun kirpikli gözlerini kapamıştı. Şimdi orman orkestrası yeniden başladı. Bülbül ötüyor, serçeler cıvıldaşıyor, çiçekler en güzel kokularını gönderiyorlardı kıza.

Bir Japon Şiiri

Daha başlangıçta

İnandıramasaydınız beni kendinize

Uzun yıllardan bahsederek

Şimdi bilirmiydim ne olduğunu

Böylesine bir hüznün?

8 ci Yüzyılın kadın şairi

Otomo Sakanue

Adeta sarhoş olmuştu kız bu sestem, bu kokudan. Bütün orman halkı çınar ağacının altında yatan melekler kadar güzel kıza en yamık ninnilerini söylüyorlardı. Kızın gözyaşlarının aktığı yerler kurumuş, yüzü yaprakların arasından sızan güneş ışıklarıyla aydınlanırken yaz akşamları gibi, pırıl pırıldı. Bu ışık, bu müzik akşama kadar sürdü. Güneş batmış, ormanın tempolu, orgu andıran sesi gittikçe hafifliyor, o sisli yeşil rengi koyu kurşiniye dönüyordu. Hayal ülkesindeki beyaz koyun sürülerinin çingirakları güzel kıızı uyardırdı. Uzun kirpikleri titreşerek açıldı, bir an mavi bakışları kendisine hayretle bakan bir gencin sarı kâkülünde doluştu.

Ormanda çit yok. Her yer uykuda, yalnız gece kuşlarının sesi duyuluyor şurada burada. Bu koyu karanlıktan, ay ışığı altında dağ yoluna birisinin kayar gibi indiği görülüyor. Bu, mavi gözlü kıza hayretle bakan sarı kâküllü delikanlının ta kendisidir....

...Kolunda dikkatle taşıdığı kızın başı, dalında sarkan nazlı bir çiçek gibi sallanıyor. Ve ormanda bir sessizlik, kalplerde bir sevinç.

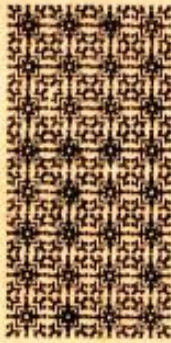
Tavşanlı Düş

Akşamların ardında yalnızlığımı
çiziyorum
İkinci üstü şarkıları doyurmuyor beni
inandıklarımı ellerimde düğümlüyorum
gecelere bırakıyorum gözlerimi.
Yel olsun el—izlerim saçların uçuşsun
istiyorum
parmaklarım gülmüyor bu yerlerde
o bademler, o üzümler, salkım bakışlar
sinama
al, bir horoz sesini elleyen yaşamala-
rımı al.
Kolay değil bir bilinmez aydınlığın
ucunda sallanmak
bu acemi bakmalarım alışamadığımdan
kararsız gecelerin yüzlerinde bir damla
ak
İnsanlar, hepinizi seviyorum unutuldu-
ğum zaman.

İbrahim YILDIZ

Karanlık düşünceler

Sadi SAMRA

Bir karanlık düşünce sarar seni,
Kararır şimdi,
Gelecek kararır,
Geçmişini özlürsin.

Bir ses uğuldar kulaklarında,
Unutulmuş, yıllar yılı.
Açılır sisli perdeler bir bir,
Solgun anılar dolaşır düşüncende.
Bakarsın kaybolmuş,
Erişilmez olmuş bakarsın her şey,
Ürperirsin.

Bir karanlık düşünce sarar seni
Son olarak bir yıldız parıldar
ufkunda,
Belli belirsiz
Ve masmavi bir gök yüzü altında
Gerilir dudakların boşluğa karşı,
Sönersin.

ARZUHALCI

İsmail Hakkı Gergin

Uzun boylu bir genç adliye binası civarında bulunan arzuhalcılardan en yaşlı ve kıyafetiyle en düşkünleri olduğu hissini uyandıranın yanına yaklaştı. Bu 18 yaşlarında, kumral saçlı, mavi gözlü, tahsil görmüş bir gençti. Elinde büyükçe bir kağıt vardı. Üzerine kurşun kalem ile bir şeyler yazılıydı.

İhtiyar arzuhaleci elindeki izmarit-leşmiş sigarası ile, acı acı gıcırdayan eski sandalyasının üzerinde sanki bir yığın gibiydi.

Gelen çocuğa baktı ve:

— Buyrun evlât, dedi.

— Affedersiniz, şunu daktilo ettirmek istiyorum. Kaça yaparsınız

— Kaç suret istiyorsunuz?

— İki.

— Peki. İkibuçuk liranızı alırım.

Genç çocuk «pekâlâ» dedi ve müşterilere mahsus bulunan, kırık tahtadan yapılmış bir sandalyacığa ilişti.

İhtiyar arzuhaleci yamalı ceketinin üst cebinde bir süs eşyası gibi duran beyaz gözlüğünü çıkarıp gözlerine taktıktan sonra daktiloya beyaz iki kâğıt yerleştirdi. Çocuğun verdiği yazı masanın üzerinde duruyordu. Ve başlığı söyledi: Hukuk Fakültesi Dekanlığına... Ankara...»

Evvela titriyen parmakları, güçlük- le arayıp bulduğu tuşların belirsiz harflerine çit.. çit.. diye gayet ağır bir vaziyette bu sözleri yazdı.

Rüzgâr adliye binasının kenarından sür'atle gelip daktiloya takılı kâğıdı bir yaprak gibi sallıyor, yerden uçurduğu tozları ihtiyar adamın burun deliklerine dolduruyordu. Zavallı sırtını güneşe vermek için mecburen poyraza dönmüştü.

Artık yazıya başlamıştı. Çit.. çit.. vuruyordu..... Erkek lisesi edebiyat şubesi..... diye devam ediyordu. Onaltı kuruşluk pul almasını söyledi.

Çocuk ihtiyar arzuhalecinin haline çok acımişti. Ona içi sızlıyarak bakıyordu. İçin için ona hakkından fazla para vermeğe karar verdi. Ve pulu getirmek üzere gitti.

Adam yazısını bitirmişti. Sıra isim ve adres kısmına gelmişti. Birden durakladı. Düşünceleri onbeş—yirmi yıl gerilere daldı. Bütün kuvvetini kaybetmesine rağmen titriyerek: (Ünsal Aydıner, X mahallesi 166 sokak numara 28) diye yazdı. Ve derhal elini ceketinin iç cebine soktu. Bu anda pulları getirmişti. Onları aldı. Yapıştırdı. Ve dilekçeyi sahibine uzattı. Gözlerini karşısındaki mavi gözlere dikmiş, onbeş yıl ge- (Devamı Sa. 10 da)

Düşelgeli Çağrı

Kollarımı uzatıyorum raylar misali
Cümle umutlarım sende diyorum
Sende diyorum tüm yazgılarım sen
kimsin?...

Bitimsiz düşlerim senin üstüne
Gözlerim seni aramakta bunca mevsim
Körkütük aramaktayım
Nerdesin?..

Sen mutlu çağrılara sağır yaratık
Gecelerimin hırsızı
Bilmediğim bilinçli sevgilimsin
Gelecek misin?..

Kimsin...
Nerdesin...
Gelmiyor sesin.

M. Nuri AYVALI

Geleceğim

Geleceğim, anam babam
Geleceğim.
Yıllar var ki görmediğim,
Kardeşlerim geleceğim.
Gurbet beni yıkıverse
Geleceğim.
Ölüm ile beraberce
Bekle anam geleceğim.

Fethi Tırpan DÜLKADİROĞLU

A N I

Yeşil sahilin ötesinde bir göl
İçinde dört ördek.
Bahar mevsimi
Gök açık mavi
Beyaz bulutlar uçuyor
Ve seni yıllarca hatırlamak
Gözyaşlariyle!..

[William Allingham]dan
Çeviren: Ersan SÖZERİ

Son Ayrılık

Bir gün nasıl olsa ayrılacağız
Önümüz bulutlarla sarılacak
Sinecek gönüllere talihsizliğimiz
Bilmemki nasıl akşamlar olacak
Ben her şeye veda edeceğim
Dalacağım ufkun sonsuzluğuna
Olmayacak gelip gidenim
Seni bulamıyacağım yanımda
Gelsene diye haykıracağım
Fakat gelenim olmayacak
İşte o zaman başucuma
Garipliğim yazılacak.

Hüseyin MASAL

Arzuhalci

(Baştarafı Sa. 9 da)
rilerde duran minik bir erkek çocuğunu
hatırladı. Sonra daldı.

Onu bu dalgınlığından, masanın
üzerine bırakılan üç adet tek lirahğın
gürültüsü uyandırdı. Elini tekrar ceke-
tinin iç cebine götürdü. Genç çocuk
uzaklaşmıştı. Eline aldığı kırışık kaph
nüfus cüzdanın ilk sahifesinde genç bir
kadınla, ihtimal kendi gençliğini ifade
eden yakışıklı bir erkeğin ortasında mi-
ni mini üç yaşlarında sarışın bir çocuk
duruyordu.

Peşinden koşmak, ona, oğlum, yav-
rum diyerek bağrına basmak istedi.
F a k a t içinde günahkâr olduğunu
ifade eden hisler vardı. İşte bunların
altında çok kuvvetsiz bir varlık gibi
inledi, durdu.

Yıllardır ilk defa olarak gözlerin-
den iki damla zehir, kırışmış yanakla-
rina sızarken gözlerini tekrar adliye
binasının en yüksek noktasına çevirdi
ve, hakiki beşer adaletin, ilâhi adaletin
gölgesi olduğunu bir kere daha anladı.

9961 znuwaj 02 20 Temmuz 1959
20 Temmuz 1959

FANTAZİ

“....ÖLDÜRDÜN?”

Mustafa GÜMÜŞKAYNAK

Kızım o gün demişti ki bana;

«— Gitme ne olur anne! bugün içim de bir efilti var.. korkuyorum, gitme anne!.. Dün akşam bir rüya gördüm, sana anlatayım: Işıl ışıl bir gündü, güneş pırl pırlıdı. Evimizin önündeki akasya ağacında toplanan serçeler cıvı cıvı cıvıldaşıyorlardı. mutlu bir gün.. güven ve mutluluk içinde okuluma gittim. Okuldan döndüğüm zaman ne gördüm anne; evimiz yıkılmış, sen de ölmüşsün!..

Bugün gitmesem olmaz mı sanki? O'nu bizden daha mı çok seviyorsun? Babama acımıyorsan, bizlere acı anne! herkes seni söylüyor, kötü bir insan olduğunu söylüyorlar... Babama, kardeşime ve bana acıyorlar. Dayanamıyorum artık anne! dinle beni anne; içimde bir karanlık var bugün, gidersen öldürürüm kendimi!!!...»

Yoluma engel olmak isteyen kızımın suratına acımadan bir tokat akşediverdim. Çocuğun burnundan ince bir kan sızmaya başlamıştı:

«— Mutfakta kalın bir ip var, baban gelirse ipin yerini ona da söyle!»

Dedim ve çıktım.

Kar yağıyordu, lepeş lepeş. Caddelerde kimsecikler yoktu. Karanlık geceleri severim; sevdiğim gecelerden birisiydi bu. Sevdiğim gece de sevgilimi öldürecek-tim. O'nu öldürürsem mutluluğa erişecektim. O yaşarsa, benim ölmem gerekti.. onsuz bir dünyada yaşamak istiyordum.. şartlar ne olursa olsun inanmıştım buna artık. Gerçek mutluluğa erişmek için bundan daha iyi bir çare olmazdı!..

Çantamdaki tabancayı okşadım, buz gibi olmuş. Hiç de ürpermedim. Onu ısıtmak için avcumun içine aldım...

Hava birden tipiye çevirmişti; yerdeki kar göğe, gökteki kar yere hızla u-çuyor, iki adım ileriye görmek mümkün olmuyordu...

Biraz sonra cinayet işliyecektim.. sevdiğim bir kişiyi öldürecektim. Buna rağmen kendimde hiç bir değişiklik duymuyordum. Sevgilimin her randevusuna gider gibiydim; gene mes'ut ve mutlu.. değişen tek şey; randevuyu o vermemiş-ti bana, benim randevuma o gelecekti. Geleceğine inanıyordum.

Postanenin köşesine elli metre kalmıştı. Tipi alabildiğine azmış, kar tane-cikleri hiç rahat vermiyordu. Elimizi yüzüme siper ettim, köşedeki karartıyı gö-rebildim. O, hayalet gibi dikilmiş duruyordu. Gene kendinden emin bir görünüşü vardı. Onun da beni görmesi gerekti; yönü benden taraftı. Biraz sonra öle-ceğinden habersizdi. Adımlarım yavaşlamıştı. Tabancayı hemen çıkardım.. mer-miyi ağzına sürdüm.. şahadet parmağımı tetiğe götürdüm.. hazırdım. Bir adım.. iki adım.. üç adım.. hedef o kadar büyümüşü ki, isabet ettiremem diye bir güçlük yoktu. Kolumu kalça kemiğime destek yaptım ve tetiğe bastım!..

* * * * *

Karakolda kendime geldiğim zaman sava bana şu suali sordu:

«— Kocanı niçin öldürdün?...»

ÇAKIT

Bir ayaklarını uzatışın vardı sulara
kıskanç çınar dallarının bakışlarında zaman
Salkım söğütlerce narin

çakıt sularında üşüyen ellerin
ellerin düşlerimde
ellerin ellerin
en güzel yerin

Gözlerin olmasa sen olmasan

— yolculuk —

Bitse diyorum bu yolculuk
Yetti garipliğim yalnızlığım
Sen bekliyorsun biliyorum

bekleyişlerin biber gibi acısı
dudakların yanıyor

Tuneller uzunluğunca zaman
Şehir, tüm saatleri dursa diyorum

— tutma —

Ayaklarıma sarılmasa karanlık
Geceler ellerimi almasa
Tümüyle söndürecekim ışıkları
Bir dağ ateşi yanıyor uzakta

uzakta sen yanıyorsun

Sana koşacağım yorgun ayaklarım koşacak
Gözlerin araya girmese diyorum

diyorum gözlerin yanıp sönmese

— arayış —

Seni arıyorum seyyarelerde
Merih'te ince bir duman tütüyor
Yıldız yarıklarında gözlerin bakıyor
İpil ipil bir yağmur

sen yağıyorsun evrene

Evren ıssız evren ıslak toprak kokuyor Çukurova
Deniz kokuyor Mersin Karataş tuz kokuyor
Oysa ben seni arıyorum
Sen kokuyor tren

— ürkütme —

Adanaya yağmur yağıyor

yıldızlar küskün

Dur yıldızları ürkütüyorsun

yağmur gözlerime yağıyor

Sırl sıklam ıslanıyorum.

Hasan Kutsal EKER

Kedilerin güldüğü adam

Çöp tenekesini karıştırıyordu kediler
Ve benim beklediğim vardı
yerde ıslak kaldırım taşları
gökte karanlık cumartesi
Orada ben vardım
Kediler vardı
Bir de çöp tenekesi

Kediler....
yediler....
gittiler...

ya ben öyle zannettim
ya da hakikaten öyleydi
Kediler gitmeden önce
Bana dönüp güldüler.

Orada ben kaldım
Bir de çöp tenekesi
Ve bir cuma ertesi...

Yaşar YÜCEL

BAY ESİNTİ

—Açımız adem oğulları açımız kapıları
Döverim esikleri, saçakları
Açımız kapıları ben esinti açımız
—Giriniz bay esinti
İşte size ateş
Bir de badanalı ocak
Giriniz içeri

Emile Verhaeren

Çeviren: Taşkın TANMAN

YİTİK UMUT

İğil iğil bir türkü dudaklarda
Yıldızlar altında
Dağa taş karşı
Tek başına
Şarkı söyleyen
Bir adamım şimdi ben

Mürsel AYDIN

Yolculuk

Bu gece başımı alıp avucuma
Yola çıkacağım.
Bildiklerime gördüklerime veda
Pılıyı pırtıyı eskiciye
Kitaplarımı bakkala satacağım
Karanlıklar içinde gece
Tanrısını yitiren bir ruhtan farksız.
Kendimi cömertce verip üzüntüye
Tek dünya malı başımla bile
Bu gece bir yola çıkacağım
Yapayalnız.

Gülümser KOÇ

El Çabukluğu

Daha seni sevdiğimde insandım
Bir sarı kızdım üstelik
Birazda bulut gölgesi koydum
cebime

Sen delimisin ne
Şimdi bir kelebeğim
Yedi kanatlı
Sarı bir çiçeğinde

Tahir PUGAT

Ölüm

Bir gün
Senin de defterin kapanırsa eğer
Bohçan dürülürse
Üzülme
Dünya ne yaşamaya değer
Ne gülmeye,.....
SEVİLMEYİNCE...

Cahit DİNGE

Adana'da Susan Dergiler Sanat Sayfaları

Tuncer UÇAROL

Adana'da, biten yılın sonlarıyla bu yılın başında bir dergi, bir yayım bolluğu görülmüştü. Yazıldı, çizildi. Haftada bir çıkacağız, ayda, yarım ayda bir çıkacağız, denildi! Nasıl çıkılacağı anlatıldı. Kutlandılar. Kutladık. Uzun ömürler diledik. Ama dilediğimiz kabbullenilmemiş olacak ki: Çıkan bu dergiler, sanat sayfaları usul usul susmağa, seslerini çıkaramamağa başladılar. Onlar için üzüldük, diyoruz sadece. Susanları kısa da olsa incelemeğe çalışalım:

Susmuşların en eski tarihlieleri **BALKIR** ilk sayısı 15 Kasım 1958 de çıkmıştı. Her ayın onbeşinde, çıkan bir dergiydi. Ama ikinci sayısını 7 Ocakta çıkardı! Üçüncüde ise şimdiye dek süren bir gecikme oldu!.. Çıkmadı yani. Biçim yönünden incelersek, ağzına dek dolu sayfalarıyla, koyu siyah harfleriyile kişiyi korkutan bir dergiydi. Ama, ciddi olmayı isteyen yazıları, bolca çevirileri, az şiir konulması çabasıylada sevmiştik Balkır'ı.

PÜREN Adana Erkek Lisesi'nin çıkardığı, biçim yanından çok iyi bir dergiydi. İlk sayısı 26 Kasımda çıkmıştı. Çıkış o çıkış! İkinci sayının yüzünü bir daha görmedik!.. Hazırlayıcıları ne yaptı, bilmiyoruz! İsteselerdi, dergilerini herhalde daha yayımlatabilirlerdi. Olmadı ama. Püren yenici bir dergiydi.

SANATTA UFUK'un ilk sayısını yılbaşında gördük. Öyle sanıyorum ki, bir sayı daha çıktı. Hepsi bunca! Derginin ilk sayısının ön sözünde «çıkartılabilmenin güçlüklerini nazarı itibara almaksızın, cesaretle basın hayatına atılan ufuk...» Sözleri var. Ama şimdiki

susmuşluğunu hatırlarsak cesaretle basın hayatına atılan Ufuk'un basın hayatında süreli bir cesaret göstermediğini anlamış oluruz. Ufuk; yazarlarıyla, ozanlarıyla yeni bir dergiydi. Yalnız bu yenilik sadece imzaların yeni olmasındaydı. Dil yanından, düşünce yanından değil. Sanatta ufuk olamadılar tabii ki!..

ÇİM de bu yılın ilk günlerinin dergisi. İki sayı çıktı. Şiirlere fazla yer vermişlerdi. Yazıları onca iyi değildi. Yuvarlanıp gidiyorlardı şunun şurasında. Ama tökezleniverdiler nereye çarpılırsa! Bir daha da çimlenemediler. Topraklarının — paralarının — verimliliği kısır çıktı. Çim'in yanında **ADİM** dergisi de var. Bunu da Adana Kız Lisesi çıkarıyordu. Aylık olarak. İyi değildi. Ama duydum ki alıcısı çokmuş. Adım, okullar kapanınca kendiliğinden kapandı.

VATANDAŞ gazetesi ise ikinci olarak bu yıl bir sanat sayfası daha çıkardı. 12 Ocakta. Bu, her çarşamba olmak üzere 15 sayı sürdü. Burada yazarlar aralarında sanki iş bölümü yapmışlardı. Düşünü yazılarını, tiyatroyu, sinamayı, kitap—dergileri, şiirleri yazarlar çoğunlukla —her süre— aynı kişilerdi. Mayıs'ta kapandı. Böylesi çıkıp-susan iki ad daha var elimizde. Bunları hiç bir bayide görmedik. Bunlar da Adana'da çıkıyormuş: **YENİ MÜCADELE** ile **DOĞUŞ**. Ayrıca, bu susmuşlardan Kozan'da **BÜVELEK**, Ceyhan'da **YENİ SES**'i duyduk.

Bu susmuşlar tekrar dirilirler mi, bilmem. Umudumuz, isteğimiz dirilmeleri.

Gitmek ha...

Hani sevmek demiştin özlediğimiz
Soluk soluk verdiğimiz nankör zaman
Hani geçmedi demiştin susukluğumuz
Aşk demiştin dahası yok aşk bu an
Geceler aklımdan utandığımız.

Duvarlarda başladı açlığımız aptallığımız
Ne o? gitmek ha? ayak uçlarına dek öylemi?
Bir benmi kalacak acı sularında bu şehrin
Hatırlarmısın (Ellerin bu gün gelir ağlıyacaksın)
Demiştin. Duvar diplerince değil bu yaşadığımız.

Ağlamak gözlerinde duman duman ağlamak
Sen öyle bil mutluluk tadılmamış sevgi
Bir dolu tasça boş beklediklerimiz
Romalar Beatrisler dil uçlarınca aşk
Ağlamak gözlerim ellerinde ağlamak.

Burhan MENDİ

İSTEK

Bu son vapurdan sen çıkmalsın
Ben hep böyle beklemeliyim
Ellerini uzatmalsın ilk önce
Gözlerime bakmalsın bir kez
Bu son vapurdan sen çıkmalsın

Burası Adana kenti
Sen bilmezsin
Geceleri bir gariplik sarar insanı
Atatürk parkından geçmedin, anlamazsın
İki kere ikinin dört olmadığını

Bu son vapurdan çıkmalsın
Seni alıp götürmeliyim bir otel odasına
Hasretimizi bulutlar misali çözmeliyiz
Aşkımızın en olumlu tarafını anlatmalıyız yeniden
Ellerim ellerine kavuşmuş mutluca
Işıklar içinde gözlerimiz duramam
Sensiz duramam bu kentlerde
Bu son vapurdan çıkmalsın.

Sevil ÜZELTÜRKAY

İhtiyar Çocuk

Evvel zaman içinde, kalbur zaman içinde bir çocuk varmış; fidan boylu, ince belli, dik omuzlu. Ağaçlar kurtlar kuşlar güzelliğine hayranmış. Geçtiği yerlerde bahar olur, güller açarmış. Gelgelelim yaramazmı yaramazmış. Annesini çok üzermiş. Birgün gene annesini kızdırmış. Annesi çocuğuna «Fidan boyun büküle, dik dik o muzlar döküle» demiş.

Anne bedduası hiç kalırmı yerinde. Tanrı kırmış, melekleride. Çocuğun ince beli bükülmüş, dik omuzları dökülmüş, dönmüş bir dilenciye. Annesinin dizinde göz yaşları içinde «Anam benim can anam, gadasını aldığım bal anam, eğerim, cici anam, aksaçlı ay yüzlü anam» diye başlamış yalvarmaya. Ana kalbi olurmu, acımış yavrusuna. Derdine derman için dolaşmışlar illeri. Mercanların elinde o zamanlar yaşıyan, nur yüzlü, aksakallı, Tanrının iyi kullarından bir ihtiyar varmış, ihtiyarın yanına gidip, dertlerini anlatmışlar. İhtiyar demişki «Onun bir ilâcı var oda kaf dağında; yalnız tehlikelidir. Bir çok şeyler gerekir, İner, cinler, devler, cüceler arasından geçmek lâzım. Birde köpeğin yanından geçerken havlasın, atın yanından geçerken kişnesin. İrin akan çeşmeye oh! ne soğuk su dersin.

Çocuk azlığını almış. Aşmış peri dağıcı cin dağıcı, gelmiş kaf dağına. Kaf dağı pek yüksekmiş hiç çıkamam demiş.

Etrafında cinler devler var imiş. Zaten vakit akşam olmuş. Hemen orada uyumuş. Cinler, inler, periler gece bunu

saraylarına götürmüşler. Uyanınca çocuk birde bakmış cinler padişahının yanında. Padişah eğlenceler yaptırmış. Cüceler, devler eğlenceye katılmış çocuk niye geldiğini unutmuş. Birde bakmış kendine, hem kambur hem ihtiyarlamış. Saraydan kaçmak için gizlice parolayı öğrenmiş. Nöbetçiye su, kapıcıya şarap deyip saraydan kaçıp düşmüş yola. Köpeğin yanından geçerken havlamış. Atın yanından geçerken kişnemiş. İrin akan çeşmeye oh ne soğuk su demiş. Kafdağının zirvesine çıkınca yalvarmış Tanrıya. Birde bakmış annesi elinde bardakla, içmiş hemen bardaktakini almış eski halini. Onlar memleketlerine dönünce kırk gün kırk gece eğlenmişler. Yemiş içmiş hoş muratlarına geçmişler.

İşte çocuklar. Tanrı anneleri melek yapar gök yüzüne, kaf dağına, uçurmuş onları. Annesine karşı gelen oldu mu sonu böyle olurmuş, şimdi kafdağında o ilâçtanda kalmamış ömrünün sonuna kadar hep öyle yaşarlarmış.

Çoğul Sevgi

Bir tarafım insan yaratılmış neyleyim
Hepinizde ayrı bir sıcaklık buluyorum.
Başkaları ne derse desin kardaş
Körü topalı, kızı kısırağıyla
Şu gürül gürül akan insanları seviyorum.

Ahmet KÖKLÜGİLLER

Büyük Saat ağır ağır sekizi vurdu

Sevgi EBSAN

Kız başını pencerenin kenarından kaldırdı, saatine baktı. Beş olmuştu saat. Bunu sadece görüş kudretiyle idrak etti. Yoksa gece ve gündüz anlamını kaybetmişti günlüklerince. Karanlık ve aydınlık acılarını yok etmeğe yeterli değildi ki saatlerin hissiyatı üzerinde ki tepkilerini, tesirlerini araştırsın. Onu yaşama çabasına düşman eden fikir sabitleşmiş, yerleşmişti kafasına sadece. Yaşamaktan nefret ediyordu.

Ellerini dizlerinin üzerinden çekti. ince, uzun, bembeyaz elleri vardı. Tırnaklarını dişlemiş sıkıntılı boyunca. Uzandı bloknotu aldı. Kalem ucunu dilile ıslattı. Kalem ucunun ıslatılmaya ihtiyacı yoktu oysa. Bunu yazmak istediklerini, derlerken, gayri ihtiyari yapmıştı. kafası öylesine doluydu ki düşüncelerle, yapılması veya yapılmaması gereken davranışların ayrıntısını bile beceremiyordu. Serseme dörmüştü de olanlardan, böylesine dalgın, böylesine uyusku, yorgundu. Hiç bir hareketi yoktu ki, irâdesinin kuvveti ile idare edilsin. Tıpkı bir hayvanın günlüğü gibi, sabahları uyanıyor, acıkınca yiyor, uyuyordu. Şimdi ateşi sönmüş sigarayı içişi, ve olmayan külü silkeleyişi gibi. Kalem siyahı dudaklarını boyamıştı, kapkara.... Bir zaman öyle durdu kalem ağzında. Sonra yazmaya başladı. «Yazmak istediklerim» dedi ve durdu. Okudu bir, beğenmemişti. Üzerini çizdi. Tekrar başladı. «Okuduklarımızdan dolayı veya yazmak istediklerim için,....» olmamıştı. Anlatamıyordu, istediklerini tophyamıyordu. Yüksek sesle okumayı denedi. «Yazmak istediklerim» birden içinden bloknotu yere çarptı. Deli olacağım diye düşündü, deli olacağım, sonu yok kurtulamıyacağım,... Elleriyle saçlarını karıştırdı, yüzüne döktü. Kızıl tellerin ardından aynadaki aksine baktı. Sırtında ki gömleğin düğmesi kopmuştu, yakası açılmış, bir tarafa kaymış göğsü gözüküyordu. Orada öyle bir müddet durdu, Ah.. İçindekileri bir anlatıverse,... bir bağırıverse..... rahatlıyacaktı. Diğer insanlar gibi, Ayşe, Rânâ gibi, Melâhat gibi tabii olabilse. Saat üç buçuktu, bir roman okuyabilir, bir arkadaşıyla gevezelik edebilirdi... Halbuki.... yüzünü aynaya iyice yaklaştırdı, gözleri kocaman kocamandı.... İçlerinde zehir gibi bir yeşil oynayıyordu...

Birden için de bir ses duydu. Devamlı bir şekilde aptal diye fısıldıyan bir ses... Yüzüne korkuyla baktı. O ses; içindeki şeytanın sesi.. Kulaklarını tıkadı parmaklarıyla, kurtulamıyordu. Gitti, yatağın kenarına çöktü. Bir sigara yaktı. «Hiç düşünmedinmi» diyordu... en kolay çare, ölmek.. haydi kalk, aç pencereyi, dördüncü kattasın, epeyce yüksek,.... kalk, bak, bak haydi, aşağını betonu nasıl serttir.... pencereyi açıp.... iyice eğilmene kadar her şey eğilir, eğilirsin.» Si-

Devamı Sa. 18 de

garasından acele nefesler çekiyordu kız. Dumanını telâşlı telâşlı üflüyor boş gözlerle bakıyordu ardından. Dar etekliği diz kapaklarının üzerine sıvanmıştı. Dizleri atıyordu. «Ötesinde acıların, ıstırapların olmadığı bir uykuya dala-caksın. «Sabah gelecekler, veya hemen gelirler,.. tabut, toprak... — Hayır,.. hayır,.. yerinden fırlayıverdi kız. Hayır Allahım hayır... yaşamak istiyorum. «Bu kullanılmış hayatlamı» elleriyle kulaklarını tıkadı, bu kirli hatıralarla mı?.. «Her şeye rağmen Allahım diye bağırdı, her şeye rağmen, göz yaşları yanaklarından süzülüyordu. «Ben suçlu değilim.. «Kim öyleyse, kim, kim kim.....?»

Kimdi sahiden gerçek suçlu?. Kendisi mi?. o mu?.. kim?.. «O senin en yakınında.. «Odasının duvarlarına baktı şaşkınlıkla.. Komidinin üzerinde kendi resmi duruyordu. Onun üzerindedede annesinin yıldızlı çerçeve içinde renkli fotoğrafı. «O senin en sevdiğin insan». Annesinin çıplak omuzlarına dökülmüş kızıl saçlarına baktı. Dudakları ne karda kırmızıydılar. «O.., o işte annen». Gözleri aniyen keşfedivermenin şaşkınlığı ile büyüdü. Ama diye fısıldadı, ama annem beni çok sever, içindeki sese isyan ediyor, sahi olanı yok edip, imkânsızlaştırmaya çalışıyordu. «Çok sever beni annem»..

Çok severdi annesi onu. Buda bir gerçektir. Öbürü de.. iki gerçek arasından, hangisini seçecekti.. Eve geç gelişlerinde annesinin davranışlarını dü-

şündü. Yüzünü gömdüğü romanın ardından uykulu seslenişini duyar gibi oldu. «Nerde kaldın yavrucuğum, nerede kaldın?...»

Günler süresince, ardarda sıralanan yalanlar, keşfedilmeye çalışılmamış, mâzeretler. Ekserisi kumar masasında dinlenilmeden geçiştirilmiş ayak üstü uydurulmuş hikâyeler. Ama bu gün. Bu gün anlatacağı her şeyi. Bu gün iyi günlerin başlangıcı olacaktı. Dışarı çıkarken gülümsedi. Perdeleri inik loş odada Yılmazın kendisini nasıl bekliyeceğini düşünüyordu. Yerine getirilmeyen vaitlerle dolu bir sene... kurtulacaktı artık.. Dışarı çıktı. Annesinin odasına yürüdü. Bacakları titriyordu. Kapıyı açtı, annesi orada tuvaletin önündeydi. Yarı çıplak, gözlerini boyuyordu. «Ah dedi iyiki geldin.. yavrucuğum. Ben de seni arıyordum. Bu gece eve geleceğim. Biliyorsun... ondört Mart bu gece. Selmalarla baloya gideceğim... Ne o, burada sustu ve kızının yüzüne baktı. Sen bir şey mi söyleyecektin?... Kızıl saçlarını fırçalıyordu. Balo kalabalık olacak sanırım. Dudaklarında bir şarkının nağmeleri... Ben mi bir şey söyleyeceğim anne. Yooo yooo hayır, hiç bir şey... Kız kapıyı kapatıp dışarı fırladı.. hiç bir şey.. merdivenleri yıldırım gibi indi.. Bir taksi çevirdi. Taş köprüye çek dedi.

Mevsim ilk bahardı. Yağan yağmurlardan nehir kabarmış simsiyah çamur gibi akıyordu. Büyük saat ağır ağır sekizi vurdu...

Pamuk Kongresi ve Pamuklu Sanayi Sergisi

Türkiye Üçüncü Pamuk Kongresi 12-13 Haziran 1959 tarihlerinde Adana Ticaret ve Sanayi Odasında toplandı. İstanbul, İzmir, Denizli, Manisa, Aydın, Antalya, Antakya, Tarsus, Mersin gibi büyük istihlal ve istihlal muntakalarının mümtaz temsilcilerinin katıldığı bu kongre beynelmilel çapta bir olgunluk ve başarı içinde geçti.

İstihlal, Ticaret ve Sanayi sahasında bizzat çalışanlar davalarını ortaya koyarak mes'elelerin nasıl halledileceğini, böylece memlekete daha geniş ölçüde nasıl hizmet edileceğini bütün açıklığıyla alâkahılara duyurmak imkânını buldular.

Pamuk sadece döviz teminine yarayan bir ihraç metayı değil, aynı zamanda ticaret ve sanayii ile yakından alâkadar, yüzbinlerce vatandaşın geçim vasıtasıdır da. Bu bakımdan memleketin en büyük merkezlerinin hayati mevzuu halinde bulunan pamuğu bütün mes'elelerin enine boyuna incelenmesi ve hakiki iş sahiplerinin davaların hal şeklini de kendilerinin bulması bir olgunluk nümunesidir.

Muhtelif siyasi kanaattteki temsilcilerin kendi kanaatlerinin politik icaplarını bir kenara bırakarak büyük bir ciddiyetle memleket davaları üzerine eğilmeleri nâdir görülen hadiselerdendir.

Adana Ticaret ve Sanayi Odasına tertiplenen kongrenin en büyük muvafakiyeti de bu mevzuda olmuştur.

Böyle bir zihniyetin hâkim olduğu çalışmalar sonunda hazırlanan raporlar alâkahıların istifadeleri için cidden kıymetli birer ilmi etüd olmuştur.

Adana Fuarına İlk Adım

Kongre ile birlikte tertiplenen «Pamuklu Sanayi Sergisi» pamuk haftasının mükemmeliyetini bir kez daha artırmaya vesile oldu.

Pamuklu Mensucat Sanayiinin son senelerde gösterdiği inkişafı, Avrupa ayarındaki mâmulleri toplu bir halde halkımıza gösterilmiştir.

Türk işçisinin burcu burcu alın teri kokan bu mâmullerin pek yakında dünya piyasasına çıkacağı muhakkaktır. Serginin açık bulunduğu on gün içinde yüz altmışbinden fazla vatandaşın ziyaret ettiği sergi böyle mes'ut bir hadisenin canlı şahidi olmak bakımından hakikaten bir nefaset örneği idi.

Türk mahsulü, Türk sermayesi, Türk emeği nâdir görülen bir armoni halinde gözlerimizin önüne bu sergide serildi.

(Devamı Sa. 20 de)

Gönül bütün bu mükemmelliklerin
her yıl tekrarını arzu ediyor.

Böyle başarılı organizasyonları ya-
pan elemanlarımızın mevcudiyeti sabit
olduğuna göre Adanamızda her yıl ku-
rulacak bir fuar elbette bir hayal de-
gildir.

Memleket iktisadiyatında çok e-
hemmiyetli bir mevki olan Adanamız-
da Ticaret ve Sanayi hayatının her
yılki inkişaflarını görmek, noksanlarını
ikmal etmek ve daha ileriye gitmek
için bundan güzel bir teşebbüs olamaz.

Alâkalı makamların da bu büyük
memleket meselesinde bizimle aynı ka-
naatte olduğunu tahmin ediyoruz.

ŞÖLEN

SİTEM

Bir yanım da deniz, bir yanında yâr
Aramız da kos—koca Toros dağları var
Mevsim

İlk bahar.

Erimiş dağların karı

Bahçeler de top, top açmış güller.

Kuşlar yuva yapmış erik dalına.

Ah!.. neyleyim

Yârsız

Denizsiz baharı.

İçime işledi bu ayrılık

Kalem tutmaz oldu yine ellerim

Yine saçlarım dağınık

Yine gözlerim de gurbet uykusu

Dudaklarım da yâr.

Halil CESUR

Kitaplıklarımızda bulunması gereken eser

Atatürk Sendeniz

Gözümüzün kalbur üstü asker ozanlarından

OĞUZ KÂZİM ATOK'un epik şiirleri ve

İnsanlar Konuşuyor

İSMAİL ALİ SARAR'ın on yıldır sanat dergilerinde yayınlanan
şiirleri. Her kitap iki lira. Bütün kitapçılarda bulunur.

Hatipoğlu Yayınları

Posta Kutusu : 1014 — İSTANBUL

Çağrı

Ağaran arzular örneği gözbebeklerim
Anıların yeşil mutluluğundan el ediyorsun
Şüpheler sarı yaprak ; düşmüş yollarına
Hoyrat esintilerde gülüyorsun.

Bakışlar ışıklı, suçsuz bakışlar
Bir selvi dalında dilekleri mevsimlerin
Renklerin ağırlı türküsü düşer kaldırımlara
Hayâl kentlerin beyaz yansılarında
Gün ve çocuk girer gecenin kundağına.

Pencereme vurur düşünceler gagasını
Yalnızlığım, yoksunluğum, özlemlerim
Bir yarasa kanadında koşar geceme.

Sabahların
Kızaran ekmek sıcaklığında
Gel diyorsun
Ben o mevsimler delisi
Yaşamaklı düşler geçiyor gözlerimden...

Tuncay ÖZKÖK

Sürgün

Kaderle kadeh tukuşturdum
Sarhoş oldum
Aşkima tecavüz etti kader
Tâlihle Hırsızlığa gittim
Gönül alıp, aşkı çaldık
Bastı boğazıma yarı yolda
Aldı elimden.

Kumar oynadık felekle
Aldı zarı eline
Kondurdu düşesi
Borçlandım kalbimi
Mahkemeye verdiler.

Hasan Basri Karadağ

Bir cemiyet için sosyal olgunluğun en önemli belirtisi, hükümet kurabilme kudretidir. Türkler, en eski çağlardan beri bu medenî belirtiyi her ülkede göstermişler, silahlarına râm olan toplulukları zekâlarının üstünlüğüyle idare etmişlerdir.

Kıbrıs Türkleri de bugün, medenî bir cemiyet olarak yeni bir kuruluş ve oluş humması içindedir. Atalarımızın kurma ve yapma cevherinin bizde de mevcut olduğunu bütün medenî âleme ispat edeceğimiz günler pek yakındır. İçimizdeki yaşama, var olma ve yükselme heyecanı, bütün cemiyeti ulvî bir dalga halinde sarmaktadır. Her yüzde geleceğin sorumluluğunu müdrik bir ciddiyet okunmakta, her faaliyet ve harekette bu halin belirtileri sezilmektedir.

Fert ve cemiyet olarak, yeni atılışın hızı ciğerlerimizi doldurmakta damarlarımızı tutuşturmaktadır. Önemsiz aksamalara rağmen bu ilâhî hızın durmadan artması, yarınımız için esash bir teminat kaynağıdır.

FERT YOK,
CEMİYET
Bundan yıllarca evvel, Türk cemiyetini ileri bir görüş açısından yeniden kurma ve yükseltme hummasına tutulan Ziya Gökalp, kuruluş ve oluş halindeki cemiyetler için bazı esaslar hazırlamıştı. Bu esaslardan bir tanesi, **FERT YOK, CEMİYET VAR** sözlerinde bir vecize kıymeti kazanmıştır.

VAR..
İşte büyük düşünür Ziya Gökalp'ın hiç bir zaman eskimiyen bu sözü, bugün, bizim için de parlak bir düstur olacak değerdedir. Evet, bundan sonraki faaliyet ve çalışmalarımızı, hep bu düstura göre, ayarlamak icap ediyor. Hiç bir işimiz ferdi olamaz. Her şey cemiyetin menfaat ölçülerine göre ayarlanacaktır.

Şabsî menfaat kaygılarımızı bir yana bırakacağız. Cemiyet menfaatleri her kaygıdan önce gelecektir. Yeni başhyan çağın bir fedekârlık ve feragat çağı olduğunu idrak etmeliyiz. Vatani kaygılar bizi bu kutsal yola dâvet etmektedir.

Ziya Gökalp, başka bir sözünde, gene cemiyete karşı olan ödevleri anlatarak «gözlerimi kaparım vazifemi yaparım» demektedir. Bu söz de bizim için kutsal bir değer taşımaktadır. Kuruluş ve oluş halindeki cemiyetlerin fertleri, bu düsturlara ayak uydurabilirlerse, muhakkak ki kazançları büyük olur.

Cemiyet menfaatlerinin bahis konusu sırasında ferdin or-
Devamı Sa. 26 da

Cumhuriyet Gazetesinin 1958-1959 YUNUS NÂDİ Armağanı Röportaj Müsabakasını

Dergimiz Yazarlarından Mustafa Gümüşkaynak'ın
[Tuzköyü - Tepesidelik] isimli röportajı kazandı

Cumhuriyet Gazetesinin 1958 — 59 YUNUS NADİ armağanı bu yıl röportaja ayrıldı. 28 Haziran günü toplanan büyük jüri birinci, ikinci ve üçüncülüğü kazananları ilân etti. Röportaj gazeteciliğin en kıymetli kollarından biri olduğu gibi edebi bakımdan da gün geçtikçe mühim olmaya başladı. Artık bizde de Batı yazarları gibi röportajlar yapılmaya, dergilerde, gazetelerde ilginç konular üzerine röportajlara yer vermeye başlandı.

YUNUS NADİ Röportaj armağanına gelenlerin adedi 3800. Bu adet bizi ne kadar sevindirdi. Demek ki yurdumuzda iyi röportaj yapabilecek veya bir yarışmaya iştirak edecek bu kadar kalemine güvenen kişi var.

Küçük jüri tarafından büyük jüriye verilen 27 röportaj «Bunların hepsi de birinciliğe lâyık» [*] Jüri ne kadar kıymetli kişilerden seçilmiş. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Burhan Arpad,

Falih Rıfki Atay, Cevat Fehmi Başkut, Baki Süha Edipoğlu, Sabahattin Eyüpoğlu, Bedii Faik, A. Kadir, Kadri Kayabal, Orhan Kemal, Osman Karaca, Valâ Nurettin, Ahmet Hidayet Reel, Kemal Salih Sel, Enis Tahsin Til, Hikmet Ferudun Es, Tahsin Öztin'den teşekkül eden büyük jüri. İstanbul'da bir röportaj müsabakası için bundan daha olgun ve seçkin bir jüri kurulamaz. Güneyleli yazar Yaşar Kemal Cumhuriyet Gazetesi nâmına yarışmayı başından itibaren düzenlemekle görevli olduğu için jüride müşahit olarak bulunmuştur.

Jüri, çetin tartışmalardan sonra dergimiz yazarlarından Mustafa Gümüşkaynak'ın «Tuzköyü Tepesidelik» isimli röportajını birinci, Oğuz Tosun'un «Asiden Geliyorum» adlı röportajını

Devamı Sa. 24 de

[*] Yaşar Kemal — Günün Mevzuları. 28/6/1959
Cumhuriyet Gazetesi.

Uğur Dersanesi

İngilizce Öğretir

Hiç bilmeyenlere en iyi metodlarla herkes için müsait saatlerde pratik olarak İngilizce dersler verilir. Kayıtlar başlamıştır.

Okul öğrencileri : Fizik, Kimya, Matematik, Tabiiye, İngilizce, Fransızca, Almanca derslerinde en iyi şekilde yetiştirilir.

ADRES : Reşatbey mah. İtfaiye arkası Sokak 116 No. 37 — ADANA

Selahattin Kutluay Fransaya gitti

Dergimiz yazarlarından Adana Atatürk Kız Orta Okulu Müdürü Selâhattin Kutluay bu ayın başında Fransaya gitmiştir. Selâhattin Kutluay 2 ay için Fransız Maarif Bakanlığının davetlisidir. Önümüzdeki sayıda Fransa intibalarını Şölende yayımlayacaktır.

Yunus Nadi Armağanı

Baştarafı Sa. 23 de

ikinci, «İlk Gün» adlı Mahizer Şimşek'in röportajı da üçüncü seçmiştir. Birinciye 3.000, ikinciye 2.000, üçüncüye de 1.000 lira verilecektir.

Dergimizin diğer sayfalarında bir «Fantazi» sini yayımladığımız Mustafa Gümüşkaynak Kayserilidir. Senelerdir orada, fasılalarla «Yeni Kayseri» gazetesinin yazı işleri müdürlüğünü yapmış, İstiklâl, Hâkimiyet, Emmi gazetelerinde yazar olarak çalışmış olup «Yeni Erciyes» dergisinde yazıları çıkmaktadır. Kendisini başarısından dolayı candan tebrik ederiz.

Adana Belediye Tiyatrosu

Adana Belediye Tiyatrosunun, iki yıldanberi Belediyeye yük olduğu ileri sürülerek bir Belediye meclisi azası tarafından tiyatronun kapanması hakkında taktir verildiğini öğrendik.

Tiyatro ve sanat severler arasında şehirde dolaşan bu taktir hakkındaki dedikodular, Belediye meclisi azalarının bir kısmının tiyatronun kapanmasına taraftar olduğu hakkında ise de yaptığımız tetkikler Belediyenin tiyatroyu Adanamızda yaşatması için fedakârlığa katlanacağı kanaatini uyandırdı.

Yalnız geçenlerde toplanan Belediye meclisi tiyatronun İdare Müdürü ile Çocuk Tiyatrosu Rejisörlüğü kadrolarını kaldırmıştır.

Adil Uğurlu

MÜTEAHHİT

**Bilumum İnşaat İşleri
Taahhüt Eder.**

Telefon Yaz. : 1819

» Ev : 3303

Posta Kutusu: 221

Adana

Dertli Mahmut

Adana'lı Halk Şairi Mahmut Anılan'ın Şiirleri

Doğan Gazetecilik — Neşriyat Ortaklığı Yayınları arasında içinde yayınlandı. Bütün kitapçılarda bulunur. Güzel bir kapak içinde 64 Sayfa 2 Lira.

P. K. 134 Adana adresinden temin edilir.

Bize Gelen Dergiler :

Türk Yurdu :

Türk ocakları başkanı Prof. Osman Turhan tarafından Ankarada ayda bir yayınlanan bu dergi çok güzel bir baskı ve yeni bir nizampajla çıkmaktadır. Türkiye'de yayınlanmakta olan diğer dergilere örnek olacak bir durumdadır. Derginin Haziranda yayınlanan 4. sayısında Doç. Dr. Faruk Timurtaş'ın «**Afiş Türkçesi, Gereksiz Kullanılan Fransızca ve Osmanlıca kelimeler**» isimli kıymetli bir yazısı yayınlanmıştır. Adanada Türk Yurdu dergisinin 1—2—3. cü sayıları kalmamıştır. İsteme yeri; Türk Ocağı—Ankara. Okullarımıza salık verir Türk Yurdu'nu hazırlayanları tebrik eder muvaffakiyetler dileriz.

Beş Parmak :

Kıbrıs'ta, Lefkoşe şehrinde yayınlanmakta olan bu dergi Türkiyede çıkan dergilerin çoğundan daha üstün bir kalite de. İçindeki yazılar da ilginç, tam bir sanat düşünce dergisi. Elimizdeki Mayıs sayısında: Osman Türkün «Atatürk'ün güvendiği gençlik» Reşat Kâzımın «Fert yok cemiyet var», Sabri Konurun «Dil İnkilâbımız hakkında», Ferhat Canın «Sait Faik üzerine» isimli yazıları ve Celâl Cumralı'nın şiiri başlıcaları. Fiyatı Türk parası ile 125 kuruş, isteme yeri: Beş Parmak Yayınevi Mecidiye sokağı No. 4 Lefkoşa—Kıbrıs

Sanat Dünyası :

Güzel sanatların her dalında «Mimari, resim, heykel, Müzik, dekoratif, film ve tiyatrodan» bahseden dergi, İstanbulda 15 günde bir yayınlanmaktadır. Dergi filimeciğe ve bilhassa Türk filimeciğine özel bir yer ayırmakta, her

sayısında yerli filmciliğimiz hakkında orijinal yazılar yayınlanmaktadır: Son üç aydanberi eski sayılarına nazaran daha iyi yayınlanmaya başlayan Sanat Dünyası 80. ci sayısında kıymetli yazar Nurullah Tilgenin «Film Festivali üzerine» isimli ilginç bir yazısı var. İsteme yeri P.K. 25 Fatih İstanbul. Alâkalılara salık veririz.

Toprak :

İstanbulda Yayınlanan Aylık Ülkü dergisi toprakta her sayısında Prof. Dr. Cezmi Türk, Prof. Dr. Şakir Berki gibi kıymetli kalemlerin yazıları yayınlanmaktadır. Darendeli oğlunun yayınladığı Toprak son sayılarında daha kuvvetli bir şekilde çıkmaktadır.

Özsu :

Aylık olarak İstanbulda yayınlanmakta. Öztürkçeci bir tutumu var. Nihat Darcan'ın idare ettiği Özsu'nun isteme yeri: Nöbethane C. Esentepe Han kat 2 No. 18 Şirkeci—İst.

Kültür :

Aylık Sanat Fikir Bilgi dergisi. Yazıları Gaziantep'in kültür hizmetine, tarihine, Gaziantep'i tanıtmaya çalışıyor. Uzun zamandanberi yayınlanan dergi şimdikiyedek 20 sayı çıkmıştır.

Yeni Yayınlar :

Türkiyede çıkan bütün yayınları tek tek bildiren aylık bibliyografya dergisi. Türkiye'deki yayınları takip etmek isteyenler için çok faydalı bir dergi. İsteme yeri: Yeni Mahalle P.K. 60 Ankara.

Düzeltilme : (Sevgi ERSAN) EBSAN olarak, (Cahit DİNGİL) DİNGE olarak çıkmıştır. Düzeltilir özür dileriz.

7 Telli

Kıbrısta yayınlanan aylık «Beş Parmak Sanat—Düşünce» dergisinin yazı işleri müdürü Osman Türkay «7 Telli» isimli bir şiir kitabı yayınlamıştır. 74 sayfa olan bu kitap, çok iyi bir baskıyla hoş renkli kapak içinde bir eser. Haziranın başlarında yayınlanan kitap, Lefkoşede «Beşparmak Yayınevi»nin ilk kitabıdır.

Osman Türkay Londrada «The Polytechnic»in MODERN DİLLER OKULUNDA felsefe öğrenimi yapmıştır. Şair beş yıldan beri şiir üzerine çalışmak-

Fert yok, Cemiyet var

Baştarafı Sa. 22 de tadan silinmesi gerekir. Biz, asırlar boyunca bu haslete sahip olduğumu ispat etmiş bir ırkın çacuklarıyız. Yarınki büyük kültür savaşında da bu hasletimizden faydalanacağız. Gözlerimizi kapayıp tarihi ödevimizi yapacağız.

İçinde bulunduğumuz durum, devamlı olarak birlik ve beraberlik halinde olmamızı gerektiriyor. Ayırıcı ve parçalayıcı hareketler, cemiyetimizin menfaatine aykırıdır.

Bugün için **FERT YOK, CEMİYET VAR** düsturunun gerektirdiği çalışma tarzına sıkı sıkıya sarılacağız. Bu düsturlara uymıyan hareket tarzları bize belki de hüsrana getirebilir. Halbuki biz, hüsrana gitmek için, zafere ulaşmak için yola çıkmış bulunuyoruz. Milli ve insanî hasletlerimizin bizi er geç zafere ulaştıracığına dair olan inancımız yıkılmaz bir anıt kuvvetindedir.

Kıbrısta yayınlanan Beş Parmak dergisinden

tadır. 7 uzun şiirden meydana gelmiş olan bu kitap İstanbulda yayınlanan çoğu şiir kitaplarından iyi.

Kitabın içinde «Besmele - Şengülün Dünyası - «Atomium» - Beş Parmak melodileri - Türkiye - Akdeniz Türküsü - Ramyadaki Çiftliğimiz - Dönüş adlı değerli şiirler var. Lefkoşadaki aylık Sanat—Düşünce Dergisi «Beş Parmak»ın etrafında toplanan Kıbrıstaki Türk aydınlarının çabalarını yakından takip ediyoruz.

Son zamanlarda Türkiyenin Kıbrısla olan Kültürel ilgi ve yakınlıkların sonucu umduğumuzdan daha iyi neticeler verdi. Kıbrıstaki sanatçı aydınlarımızın seslerini, İstanbul ve Ankara'nın sanat dergilerinde de görmek isteğimizdir.

Yurt dışındaki genç şairlerimizden Osman Türkay'ı bu çabasından dolayı kutlar, başarılar dileriz.

7 Telliyi isteme yeri: Beş Parmak Yayınevi Mecidiye sokak No. 4 Lefkoşa—Kıbrıs

Fiati 150 mil (200 krş.)

Gaziantep'de yayınlanan Aylık yeni bir dergi

Ozan

Temiz bir Türkçe ile yayınlanan Ozanda gerçekten güzel şiirler var. Ertugrul Karakoç, M. Nuri Ayvalı, Mustafa Yatsıoğlu'nun şiirleri göze çarpıyor. Ali Bildiricinin çıkardığı Ozan'a ve arkadaşlarını bu çabasından dolayı tebrik ederiz.

İsteme yeri: P.K. 90 Gaziantep

Parasına Gelir Temin Etmek İsteyenlere Büyük Fırsat

Bünyesinde Mesken mevzuuna geniş yer ayıran bir ANONİM Şirket kurulmaktadır.

Paranıza daimi gelir temin edecek ve paranızı sigortalıyacaktır.

YURT YAPI ANONİM ŞİRKETİ

Çukurovanın Dinamik iş adamlarının kurduğu bir şirkettir.
YURT YAPI ANONİM ŞİRKETİ'nin kuracağı Apartmanlar, Hanlar ve Pasajlarda siz de hissedar olmak fırsatını kaçırmayınız.

Bir hisse senedimiz Beşyüz liradır. Birikmiş Paranız için en sigortalı yatırım : YURT YAPI A. Ş. dir.

MÜRACAAT :

YURT YAPI ANONİM ŞİRKETİ

Abidinpaşa Cad. Remo İş Hanı No. 81   Telefon : 3388   ADANA

ŞEKER Sigorta A.Ş. Adana - Mersin Acentası

Günün her saatinde her türlü sigortalarınız için emrinizdedir.

Yangın - Nakliyat - Kaza - Hayat - Trafik ve Ziraî Sigorta

ADRES : Borsa Çıkmaşı No. 60   Abidinpaşa Cad. No.100/E
Tel : 3092   A D A N A   Tel : 4336

GİDECEĞİ YER :

Bay M. Bakırçılar
Dükkânı Sokak No: 25/2
Şehir

ŞÜLEN
AYLIK DERGİ
P. K. 134 - Adana

MEŞHUR YÜZÜKÇÜ
GÜNAY
KARDEŞLER
KUYUMCU
KRİSTAL PALAS KARŞISI No. 26
TLF. 2469-1768 ADANA

Türkiye'nin
En
ORJİNAL
Yüzüklerini
GÜNAY
KARDEŞLER
Yapar

Tel. : 2469 — 1768
ADANA

AKBANK

T. A. Ş. ADANA ŞUBESİNİN
Yaz Mesai Programı

AKBANK T. A. Ş. Adana teşkilâtı her sene olduğu gibi bu sene de yaz aylarında sayın müşterilerinin hizmetinde kalacaktır.

Bankamız Şubesi ile Yağcamii Ajansı 24/6/959 tarihinden itibaren işlerini

Sabah	8.00 — 12.00
Öğleden sonra	15.30 — 17.30
Cumartesi günleri	8.00 — 12.00

Saatlerinde açık bulunduracaktır.

AKBANK T.A.Ş.
Adana Şubesi Müdürlüğü

Umumi Acentalığı

GENAVIS Lmt. Şti.
Bütün seyahatleriniz için hizmetinizdedir.
Tel. : 1544 — 4487 ADANA